

LUHAČOVICKÉ NOVINY

• Ročník XIII • Květen 2005
• Číslo 5 • Cena 5 Kč

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ HLAVNÍ LÁZEŇSKÉ SEZÓNY OTEVÍRÁNÍ PRAMENŮ

PROGRAM

LUHAČOVICE 6. – 8. 5. 2005

PÁTEK 6. KVĚTNA

- 8.00 – 15.00 „Čisté a krásné město“ a „Barový den se společností EKOKOM“ – program zaměřený na ekologii nejen pro žslvy místních škol, zájmové hřídké odjadu formou her (prostory před MěDK, ulice Nábřeží, sokolovna)
14.30 „Živé rochy“ – Dramatický kroužek DDM Luhacovice (Ottovka)
15.00 „Živé obrazy z dějin Luhacovic“ – Literární dramatický obor ZUS Štefánikova ve Žitné (Lázeňské náměstí)
16.00 „Kam se loží svět“ – vernisáž výstav prací dětí místních škol
19.15 „Koncert duchovní hudby“ – vystoupí pěvecký sbor Dvořák z Uherkého Brodu (kostel Svaté rodiny)

SOBOTA 7. KVĚTNA

- 8.00 – 17.00 „Luhacovický Jarmark“ – výroba a prodej tradičních řemeslných výrobků (ulice Nábřeží)
9.00 – 12.00 „Posvátka na prameny“ – projížďka historického hasičského vozidla a dechové hudby Zálesanka městem
11.00 – 17.00 „Muzejní fotostall“ – odneste si originální fotografie v dobovém kostýmu od Jurkovičova domu
14.00 „Pohádka na besedu u tlněbů“ – folklórni soubor Světlovan z Bojovic před Elektrou
15.00 „Pozdrav pramenům z Hlinská“ – vystoupení dětského folklórniho souboru Vysočanské Hlinská – (Lázeňské náměstí)
16.00 „Sborový zpěv jinak“ – vystoupení rockového Sboru svatého pluku z Uherkého Hradiště (Lázeňské náměstí)
18.00 „Posvátka na besedu u tlněbů“ – folklórni soubor Světlovan z Bojovic před Elektrou
19.30 „Na Luhacovickém Zálesí“ – tradiční beseda u cimbálu se soubory Malé Zálesí Luhacovice, Kažava Žitná, Rozmarýn Újezdec u Luhacovic, Světlovan Bojovice (sokolovna)
19.30 „Písničky a povídky“ – pořad Věry Martinové a Josefa Mladého (MěDK Elektra)

NEDELE 8. KVĚTNA

- 9.00 Slavnostní mše svatá v kostele Svaté rodiny
10.15 Průvod se svěcením pramenů svatý Josef, Ottovka, dr. Štátochů, Jurkovičův dóm, Vincetka, kaple svaté Alžběty
13.30 „Pozdrav pramenům“ – vystoupení souborů Malé Zálesí Luhacovice, Pořláš Jasenná, Rozmarýn Újezdec u Luhacovic, Trenčan Trenčín (Lázeňské náměstí)
15.00 Slavnostní zahájení hlavní lázeňské sezóny (Lázeňské náměstí)
15.15 Voda má... věnováno Luhacovicím koncert známé cimbálové muziky HRADIŠŤAN s Jirím Pavlíkem

60. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ LUHAČOVIC

V těchto květnových dnech si připomínáme, že již šedesát let můžeme žít v míru. Pro naši generaci to je úplná samozřejmost a válka se pro nás stala pojmem z učebnic a vyprávění odcházejících pamětníků. Ovšem ani my bychom nikdy neměli zapomenout na ty pojmenované i bezejmenné hrdiny, na všechny, kteří neváhali položit svůj život za náš současný poklidný život bez válečných hrůz. Nemusíme dokazovat svou odvahu jako Josef Šnajdr, bratři Cukrovi, Alois Majzlík a odcházet bojovat do zahraničí ani umírat v koncentračním táboře jako Jan Zatloukal, Josef Králík, Jan Klimák a Antonín Kubáč. Nemusíme umírat pouze proto, že jsme Židé nebo Rómové. Nikdo nás bezdůvodně nezatyká ani nezabíjí jako například rodinu Kuželovu. Nemusíme umírat za rafinovaného mučení jako MUDr. František Šťastný.

Věnujme prosím při příležitosti osvobození Luhacovic 2. května 1945 tichou vzpomínku a poděkování všem lidem, kteří položili svůj život, či jakkoli trpěli pro naši současnou svobodu. A předešlým nikdy nedopusťme, aby někdy v budoucnu válka či násilí ovládaly lidstvo.

2. KVĚTNA 1945

Domov důchodců slavil výročí

Senioři z Domova důchodců v Luhacovicích společně s významnými hosty oslavili ve čtvrtek 31. dubna v příjemném prostředí Lázeňského a léčebného domu Praha desáté výročí založení domova. Ředitelka Ludmila Semelová při této příležitosti řekla, že jejich zařízení zabezpečuje pro 51 klientů nejenom ubytování a zdravotní péči, ale pečují i o duševní rozvoj klientů. Pravidelně navštěvují kulturní akce, mše, jezdí na zájezdy. Senioři prokázali svůj smysl pro humor, když na tuto akci přišli v originálních historických kostýmech.

Váš oficiální průvodce lázeňským městem

Luhacovice.cz

aktuality, kultura, sport, turistika, ubytování

DĚTSKÁ HŘIŠTĚ

V loňském roce se v souvislosti se vstupem naší republiky do EU hodně diskutovalo o přísných normách, které platí pro dětská hřiště a pískoviště v členských státech. Nejinak tomu bylo i v Luhačovicích. Na základě podnětu Rady města Luhačovice bylo provedeno odborné posouzení všech stávajících zařízení autorizovanou firmou VEMAX, spočítány náklady na úpravu a udržování všech hřišť a pískovišť podle platných norem EU. Na základě těchto okolností rozhodli radní zachovat raději menší počet dětských hřišť a pískovišť, ale upravit je podle požadavků norem. Zůstanou, budou upravena a v budoucnosti možná rozšířena tato veřejná hřiště s pískovišti:

v Zahradní čtvrti 1 hřiště s pískovištěm, v zámecké zahradě, v ulici Družstevní 1 hřiště s pískovištěm, v ulici Komenského, pod vilou Grand, v ulici Solné a v obci Polichno.

Na ostatních hřištích budou zrušena pískoviště a tato místa budou přeměněna v oddychové zóny s lavičkami. Pokud bude možné upravit stávající zařízení podle požadavků norem, zůstanou na těchto místech. Změny se netýkají hřišť s pískovišti v areálech základní školy, mateřské školy a sportovního centra, která spravují jejich provozovatelé. Podle starosty města by změny na dětských hřištích neměly být interpretovány jako akce namířená proti dětem. Naopak město chce podle jeho slov dodržovat zákony a zajistit, aby byly děti co nejlépe chráněny před úrazy a nákazami. Nebude to záležitost jednoduchá, již nyní je jasné, že bude nutné pískoviště přikrývat, připravit a vyvěsit provozní řady, většinu stávajících zařízení dětských hřišť upravit, zabezpečit na nich pravidelný dozor a kontrolu.

„Rada města Luhačovic dala přednost kvalitě před kvantitou. Je skutečností, že spousta dětských hřišť je podle našich průzkumů nevyužitá. Raději budeme investovat do zkvalitnění těch hřišť, která zůstanou zachována, protože celý tento problém nelze zjednodušit pouze na pískoviště, ale musíme se také zamýšlet nad tím, zda je na živelně budovaných průlezkách dostatečně zajištěna bezpečnost dětí. Věřím tomu, že nakonec i rodiče raději půjdou se svým dítětem o kousek dál, ale budou mít jistotu, že je hřiště udržováno a kontrolováno. Až jsme se tímto problémem začali hlouběji zabývat, zjistili jsme, že jsme v našem městě měli velké štěstí, že doposud na veřejných hřištích k žádnému úrazu, či nákaze parazitem nedošlo“, řekl při rozhovoru na toto téma starosta města ing. Bohuslav Marhoula.

SCHVÁLENÝ ROZPOČET PRO ROK 2005

Schválený rozpočet pro rok 2005 je odrazem finančních možností města. Do rozpočtu jsou zapracovány veškeré příjmy města, požadavky pěti příspěvkových organizací MŠ Luhačovice, ZŠ Luhačovice, TS Luhačovice, MěDK Elektra Luhačovice a Sportovního centra Radostova na provoz a investice. Dále osadních výborů obcí, sborů dobrovolných hasičů, správy bytového fondu a nemovitých prostor, provozní výdaje úřadu, finanční příspěvky sportovním a společenským organizacím a v neposlední řadě investiční akce na základě investičních priorit Zastupitelstva města Luhačovic.

Příjmová stránka rozpočtu činí 99 373 tis. Kč v členění na:

- neinvestiční dotace ze SR	28 965 tis. Kč
- daňové příjmy	53 366 tis. Kč
- nedaňové příjmy	16 105 tis. Kč
- kapitálové příjmy	937 tis. Kč

Výdajová stránka rozpočtu činí 107 649 tis. Kč v členění na:

- kapitálové výdaje	88 663 tis. Kč
- běžné výdaje	18 983 tis. Kč

V rámci kapitálových výdajů město v roce 2005 dokončí poslední etapu „Rekonstrukce střechy MěDK Elektra“ v hodnotě cca 1 400 tis. Kč (byla zaslána žádost o dotaci na MMR), bude provedena celková rekonstrukce kuchyně v ZŠ Luhačovice cca 6 300 tis. Kč, zbudováno nové fotbalové hřiště s trávníkem nové generace v hodnotě cca 14 000 tis. Kč, finanční krytí z rozpočtu města cca 3 000 tis. Kč, ostatní z dotace z Ministerstva financí ČR a Krajského úřadu Zlínského kraje. Budou zahájeny práce na zpracování nového územního plánu, v roce 2005 investice cca 600 tis. Kč, v obci Kladná Žilín bude zbudován bezdrátový rozhlas cca 380 tis. Kč.

Běžné výdaje obsahují veškeré provozní výdaje města včetně provozních výdajů příspěvkových organizací a příspěvků na sportovní, kulturní a společenskou činnost občanských a jiných neziskových organizací.

Z výše uvedených čísel vyplývá schválený deficit ve výši 8 276 tis. Kč. Finanční krytí deficitu pro rok 2005 je zajištěno finanční rezervou na běžném účtu města.

Zprávy z 6. schůze Rady města Luhačovice konané dne 24. 3. 2005

RML schválila Nařízení města Luhačovice č. 4/2005, kterým se zakazuje spalování některých druhů paliv pro malé spalovací zdroje znečišťování.

RML souhlasila s finančním příspěvkem na účast Šárky Valešové, která je držitelkou zlaté medaile z mistrovství ČR v šachu, na mistrovství světa v Belfortu ve Francii v termínu 18. - 29. 7. 2005.

RML rozhodla odvolat pana Iva Nováčka z funkce ředitele příspěvkové organizace Sportovní centrum Radostova Luhačovice ke dni 26. 3. 2005 a pověřila paní Milenu Beňkovou řízením příspěvkové organizace Sportovní centrum Radostova Luhačovice od 26. 3. 2005.

RML pověřila starostu vyhlášením výběrového řízení na místo ředitele příspěvkové organizace Sportovní centrum Radostova Luhačovice.

RML souhlasila s podporou Mistrovství České republiky v aerobiku formou nepeněžitého daru ve výši 3 000,- Kč.

RML souhlasila s uzavřením Mateřské školy v Luhačovicích v době od 18. 7. do 29. 7. 2005.

RML souhlasila s finančním příspěvkem 10 000,- Kč občanskému sdružení „Společnost železniční, výtopna Veselí nad Moravou“, Kolárova 924, 698 23 Veselí nad Moravou, u příležitosti oslav 100. výročí otevření železniční trati Újezdec u Luhačovic Luhačovice.

RML souhlasila s použitím znaku města Luhačovice pro účely slavnostního vyhlášení oceněných v projektu SALVATOR 2004, které se uskutečnilo dne 30. 3. 2005 ve Zlíně.

RML souhlasila s finanční podporou sobotního autobusového spoje z Luhačovic do Pozlovic ve výši 3 600,- Kč.

RML souhlasila s účastí Ing. Bohuslava Marhoula na zahraniční studijní cestě do Bavorska v době od 19. 5. do 24. 5. 2005 a uložila mu podat zprávu o služební cestě.

RML souhlasila se zveřejněním záměru prodeje objektu Rybářského domova na st. pl. 533 v k. ú. Pozlovic.

HOTOVOSTNÍ PŮJČKA

**Schází vám na něco peníze?
Nebo potřebujete jenom překlenout
složitější období?**

Finanční půjčka pro fyzické osoby

od 3000 - 40 000 Kč
splátky - 3, 6 nebo 12 měsíců
rychle do 24 hodin
úplně na cokoli
minimální navýšení

Volejte:

**Tel.: 572 63 82 57
Mob.: 777 05 25 45**

**Potřebujete si přivydělat?
Přijmeme nové obchodní zástupce
za velmi výhodných podmínek**

Nabídka letní brigády

Technické služby Luhačovice příjmou
PLAVČÍKA S PLATNÝM OSVĚDČENÍM
NA MĚSÍCE ČERVEN, ČERVENEC, SRPEN.
Kontakt: tel. 577 131 287 (ing. Jordák, pí. Kunorová)
Do 15. 5. 2005 je možné podat přihlášku na zkoušky, které jsou
nutné k získání potřebného osvědčení.
Tyto zkoušky se konají v Brně.

Literární Luhačovice tentokrát mezinárodní

SOŠ a SOU Luhačovice s Klubem českých spisovatelů a Občanským sdružením Literární Luhačovice pořádají ve dnech 2. 7. - 8. 7. 2005 13. ročník Literárních Luhačovic.

Každý rok se mladí začínající autoři a milovníci literatury převážně z řad středoškolských studentů mohou setkat se současnými spisovateli jak domácími, tak i zahraničními. Účastníky kurzu budou rovněž studenti z Rakouska. Program je opět velmi bohatý a pestrý. Stěžejní část představují přednášky z literatury, ale i z jiných kulturních oblastí. Oblíbená jsou autorská čtení určená i veřejnosti. Semináře jsou vedeny samotnými prozaiky, básníky, publicisty a literárními kritiky, např. Evou Kantůrkovou, Václavem Duškem, Janem Cimickým, Václavem Suchým, Alexem Koenigsmarkem, Lubomírem Brožkem, Zuzanou Becker, Petrem Kováčem, Radko Pytlíkem, Petrem Prouzou a dalšími osobnostmi naší současné kulturní scény. Do programu jsou zařazeny i sportovní akce, turistika a poznávání kouzelného okolí Luhačovic, nejkrásnějších moravských lázní.

Cena pobytu zahrnující stravu a ubytování s kurzovým činí 2 380,- Kč díky sponzorskému příspěvku Městského úřadu v Luhačovicích a Občanského sdružení Literární Luhačovice. V současné době probíhá i jednání s Kulturním odborem Krajského úřadu ve Zlíně o finanční dotaci. Velmi nás těší zejména skutečnost, že letošní ročník se koná pod záštitou hejtmána Zlínského kraje.

Veškeré informace jsou přístupné na stránkách www.sosluhac.cz.

Přihlášky na Literární Luhačovice zasílejte do 31. 5. 2005 na adresu SOŠ a SOU, Masarykova 101, 763 26 Luhačovice nebo e-mailem vohnickah@sosluhac.cz. Součástí přihlášky je vlastní ukázka tvorby v rozsahu 2 - 5 stran (zaslané materiály nevracíme). Výběrové řízení proběhne v červnu.

-Hana Vohnická-

Otevírání pramenů v Luhačovicích

(Dokončení článku z minulého čísla LN)

Z podobných pramenů a vzpomínek vycházel pravděpodobně František Kožík při popisu zahájení lázeňské sezóny v románu Kouzelník z vily pod lipami:

„... 19. května 1902, svatodušní pondělí. Jaro po čtyřech letech úporných zápasů, po čtyřech letech od toho prvního, rozhodujícího setkání. Od časných hodin proudily do lázní zástupy hostů a zvědavců. Před kaplí sv. Alžběty se po tradičním způsobu řadili zástupci úřadů a korporací v tmavých šatech, „otvírání koupelí“ se muselo zahájit mší, ale Veselý přizval pro zvýšení uměleckého dojmu aspoň pěvecký sbor z Uh. Hradiště. Slovácko přijelo nastrojené, znalec mohl rozeznat snědé, divoké Vlčnovjany od Bánovjanů, Zálešačky v červených šátcích, pod nimiž měly účesy upravené lepkavou vodou z třešní, od chudých Kopaničáček. V ovzduší byla slunečná nálada, sváteční výjimečnost, vůně květin a lesní pryskyřice šla prostranstvím.“

Kožík zde vyličil atmosféru zahájení první lázeňské sezóny pod vedením Akciové společnosti lázní Luhačovicích v květnu 1902. Pro uskutečnění svého cíle vybudovat v Luhačovicích moderní lázeňské středisko jako centrum společenského a kulturního života české Moravy přizval tehdejší ředitel lázní, iniciátor a zakladatel nově utvořené akciové společnosti MUDr. František Veselý, slovenského architekta Dušana Jurkoviče. Pod velkým časovým tlakem a se značnými finančními omezeními dosáhli společně toho, že lázeňská sezóna 1902 mohla být zahájena v prvním souboru nových lázeňských budov adaptovaných Jurkovičem (Janův Jurkovičův dům, Chaloupka, Vodoléčebný ústav a Mlékárna). Především Jurkovičův dům se stal symbolem luhačovicích lázní a dosud je dominantou Lázeňského náměstí. František Veselý mohl být s nástupem nové sezóny v lázních spokojen. Jediným nedostatkem bylo mediální oslabení luhačovicích událostí způsobené tím, že se časově překrývaly se spanilou jízdou francouzského sochaře Augusta Rodina Moravou. Rodinova přítomnost na Moravě při příležitosti jeho pražské výstavy odlákala umělce a výtvarníky, které si přál František Veselý přivítat v Luhačovicích, do Hroznové Lhoty k Jožovi Úprkovi a do Hodonína. Přesto byla lázeňská sezóna 1902 mezníkem, od kterého Luhačovice na mnoho let vystoupily do popředí moravského kulturního dění a která zcela změnila historii českého a moravského lázeňství.

Při oslavách stého výročí založení akciové společnosti Lázně Luhačovice v roce 2002 převzalo veškerou iniciativu luhačovicke muzeum, které připravilo řadu projektů, na něž získalo značné grantové prostředky od Nadace Open Society Fund Praha. Mohly tak proběhnout velké početné oslavy v historizující atmosféře, na kterých kromě výstav z historie luhačovickeho lázeňství, historických pohlednic a výstav závěrečných výtvarných prací studentů uherskohradištské SUPŠ na téma secese, byly realizovány historické módní přehlídky, úspěšný muzejní projekt secesního fotoateliéru, promenáda historických kol, rekonstrukce cvičení vzduchoplavců, řada divadelních a hudebních vystoupení a také tanečně-výtvarný projekt ZUŠ s názvem Když se řekne klobouk.

V novém tisíciletí se otevírání pramenů rozvinulo do třídních

kulturních slavností zahájení hlavní lázeňské sezóny. Při jejich přípravě spojily síly město Luhačovice, folklorní soubor Malé Zálesí, Muzeum Luhačovickeho Zálesí, místní školy, Dům dětí a mládeže, sbor dobrovolných hasičů a další subjekty. Páteční program slavností je věnován především luhačovicím dětem, pro které připravujeme například historické vědomostní nebo tvořivé soutěže školních týmů, poznávací trasy a kulturní pořady. Páteční odpoledne je vyhrazeno pro vernisáž žákovských výtvarných prací na dané téma, například Lázeňští hosté, Luhačovice budoucnosti apod. Náplň sobotního programu mívá historické ladění - promenáda historických kol a hasičské střičáčky, muzejní fotoateliér, divadelní představení, řemeslný jarmark, hudební a taneční programy na Lázeňském náměstí. Tradicí se již staly také sobotní besedy u cimbálu v sokolovně, které připravuje mladá muzika Zálesí.

Vyvrcholením oslav bývá neděle, zasvěcená lidové hudbě a tanci. Po dopolední mši a krojovaném průvodu se svěcením pramenů bývá odpoledne v Luhačovicích věnováno koncertu folklorních souborů, které se zúčastní průvodu. Koncert hostů je malým folklorním festivalem, na který zveme přátele Malého Zálesí jak ze Zlínského kraje, tak z celé republiky. V posledních letech jsme hostili například pražskou Kytici, Krušnohor z Chomutova, Kvietok ze Zlatých Moravců, Slovácký krúžek Trdnice, Vlčnovjany a Šohájek z Vlčnova, Handrlák z Kunovic, soubor Klobučan, Omladinu z Martinic na Hané a mnoho dalších folklorních souborů a skupin.

V roce 2004, zcela v duchu stoleté tradice setkávání Čechů a Slováků na půdě Luhačovic, byl hlavním hostem zahajování lázeňské sezóny slovenský soubor Podpoľanec z Detvy. I když symbol těchto setkávání Jurkovičova Slovácká (původně Slovenská) bývá před dvěma lety nenávratně vyhořela, slovenští přátelé jsou v Luhačovicích vřele vítáni i nadále. Podpoľanci se představili pátečním koncertem v Lázeňském divadle, kde je nadšené publikum odmítalo pustit z pódia, v sobotu vystoupili před pozlovickým hotelem Ogar a večer na besedě u cimbálu spolu s muzikou Zálesí. Nedělní koncert jejich temperamentním vystoupením vyvrcholil. Dětský folklorní soubor Kuťátko, vyhlášený skvělými zpěvákyněmi, přijel od Luhačovic z Bánova, národopisný soubor Světlovan z blízkých Bojkovic.

V letošním roce přislíbily účast na nedělním programu mimo jiné slovenský soubor Trenčan, valašský soubor Portáš z Jasenné, Rozmarýn z Újezdce u Luhačovic a Vysočánek z Hlinska. Ti všichni ozdobí svoji přítomností spolu s místním souborem Malé Zálesí průvod svěcení pramenů i odpolední koncert. Protože však vedení lázní začíná prosazovat vlastní představy o náplni zahajování lázeňské sezóny, zdá se, že letošním rokem tradice skončí a v příštích letech bude mít již slavnost zcela jinou reži. Necháme se překvapit.

Blanka Petráková

Co nového v knihovně

Velikonoční svátky již máme za sebou, nastal duben a ten, jak píše klasik, je měsícem rašení a vysazování. Kdekdo se pustil do úpravy své zahrádky a tak se stalo, že nám mímě ubýlo návštěvníků. Naštěstí na nejvčetnější čtenáře jaro nemá vliv a svých 20 knih měsíčně zvládnou i vedle běžných denních povinností.

Podle naší otevřené doby to vypadá, že i my v knihovně každou středu okopáváme své latifundie, a proto musím tento názor uvést na pravou míru.

Pod luhačovicke knihovnu patří 3 střediskové knihovny: Kladná Žilín, Polichno, Řetechov, v dalších 8 obecních knihovnách Pozlovice, Podhradí, Petruvka, Biskupice, Kaňovice, Horní a Dolní Lhota, Ludkovice provádíme péči o knihovní fond.

Veškeré jejich knižní nákupy zpracováváme, tj. knihy katalogujeme v PC, obalíme, orazíme. Ve středu také provádíme veškerou administrativní práci, statistiky, revize knihovního fondu, což je fyzická inventura u všech výše uvedených knihoven, která se dělá přímo na místě a rozhodně netrvá pár dní, odpisy starých knih, retrozápisy a jiné. Také to bývá většinou besední den pro školy.

Právě 13. 4. tu byli opět na návštěvě mladí lidé z Ústavu sociální péče v Uherském Brodě, kteří si to tu velmi oblíbili. Jedinou vadou byl déšť, který jim znemožnil procházku městem po nachystaném programu. Měli zájem o knihy, luštění, doplňovali a velmi je zaujal internet.

Ten také zajímá širokou veřejnost, zejména se zvýšila návštěvnost ve dnech, kdy se konal ve městě fyzioterapeutický kongres a účastníci si chtěli vyzvednout poštu apod.

Na letáčkách jsme uvedeni v nabídce veřejných internetů, a tak byli většinou překvapeni, když uviděli naše dva počítače, z nichž jeden je poměrně na dobré úrovni, ale u druhého mnozí neskrývali svůj údiv nad jeho technickými možnostmi a většina si stihla například vyřídít telefonát, než počítač našel, co měl zadáno.

Nutno podotknout, že žádný z návštěvníků nakonec neodešel nespokojený. V nejbližších měsících přibudou dva nové počítače, pro které jsou už nachystány nové stolečky (budou rychlé!), už v květnu se bude celá budova malovat a to všechno jsou změny jen k lepšímu.

Pro náruživé čekatelé na novinky mám dobrou zprávu - přibýlo dalších 55 knih.

Rádi vás do konce dubna přivítáme, jelikož bude celý následující měsíc zavěno. Proto si udejte zásoby duševní potravy dopředu, ať v měsíci lásky zbytečně nestrádáte.

Těšíme se i na lázeňské hosty a všem přejeme krásné slunečné dny!

-T. Heinzová-

Vzpomínka na MUDr. Františka Šťastného

František Šťastný se narodil 22. 12. 1913 ve Svatém Jáně nad Malší v jižních Čechách. Když byl Františkovi jeden rok, otec zemřel na tuberkulózu, o šest let později podlehl této nemoci také matka. On a jeho tři sourozenci byli tedy vychováni dědečkem a po jeho smrti se jich ujala teta, učitelka Josefa Šimanová z Luhačovic. Po ukončení obecné školy navštěvoval František nejprve dva roky První českou státní reálku v Brně a studium dokončil roku 1932 maturitou na Zemském československém gymnáziu

v Uherském Brodě. Poté se zapsal ke studiu na brněnské lékařské fakultě. František Šťastný byl předsedou brněnského Spolku mediců a aktivně se zapojoval do společenského života Luhačovic. Roku 1934 založil spolu se studentem filozofie V. Hamšíkem *Akademický klub*. Myšlenka založit spolek vysokoškolských studentů, jenž by sdružoval nejen studenty z Luhačovic a okolí, ale také ty, kteří do města přijíždějí pouze na prázdniny, jej provázela již dlouhou dobu, a tak s pomocí právníka Aloise Gaislera z Pozlovic a technika Jana Kantůrky z Biskupic vznikl Akademický klub lázně Luhačovice. První schůze klubu se konala 26. 12. 1934 v luhačovické měšťance, kam přišli nejen místní, ale také studenti z Kunovic, Bojkovic, Slavičína a Zlína. Po povolení Zemským úřadem v Brně a úředním schválení stanov se 24. 1. 1935 konala ustavující valná hromada, ze které vzešel František Šťastný jako předseda a Vladislav Hamšík jako jednatel. Akademici se věnovali divadelní, činnosti již roku 1935 uvedli první operetu a v létě předvedli divákům vlastní novinku, revuální operetu *Vzhůru do ráje!* Nacvičili také veselohru „*Lidé na kře*“, která se dočkala pěti repríz. Dále pořádali sportovní podniky, nejprve to byly *Table tennisové turnaje o mistrovství Luhačovic*, později (roku 1936) se na Lopeníku konaly lyžařské závody *O velkou cenu Luhačovic*. Tyto závody byly velkou propagační akcí nejen pro lázně, ale také pro město Luhačovice.

V Luhačovicích připravili 8. - 12. července 1938 spolu s pražským ÚS čs. studentstva Celostátní manifestační sjezd čsl. studentstva, který se konal v rámci porad Československé jednoty. Nad sjezdem převzal záštitu prezident Edvard Beneš. Studentstvo se však kvůli přístřeňným sporům mezi levicovými a pravicovými studenty v názorech příliš neshodovalo. František Šťastný při těchto slavnostech připjal za Akademický klub stuhu na prapor p. pl. 27. z Uherského Hradiště. Byly konány večírky a zábavy, divadelní představení (Akademici předvedli Vachkovu hru s názvem „*Pec*“) a zpívaly se slovanské písně. Akademický klub se podílel na mnoha dalších kulturních akcích, 17. 9. 1937 uskutečnil například slavnostní schůzi na paměť T. G. Masaryka a r. 1938 uspořádal sbírku „*Luhačovice armáde*“, jejímž výtěžkem chtěli přispět k obraně státu. Z jejich iniciativy pak město Luhačovice přispělo na stejný účel velkými částkami a po zářijových událostech roku 1938 zorganizoval klub pro uprchlíky z pohraničních oblastí sbírku, jež shromáždila nejen velkou finanční částku, ale také šatstvo a potraviny.

Jeho sestra Anička Šťastná vzpomíná: „*Já jsem se ho snažila pořádkem držet zpátky, protože měl velké plány ve veřejné činnosti, byl neuvěřitelně aktivní a žil jen pro to. My jsme ho s tetou neustále hubovaly, že na studiu nemá čas a na takové věci se mu ho dostává.*“ V polovině listopadu 1939, kdy František Šťastný dokončoval poslední semestr studia lékařské fakulty, nařídil Hitler zavřít české vysoké školy. Šestadvacetiletý František si uvědomoval hrozící zatčení, kterému by jistě za svou rozsáhlou vlasteneckou činností neunikl. Proto se rozhodl odejít za hranice okleštěného Československa, aby se zapojil do boje proti fašismu.

„*V době, kdy opouštěl město, jsme stále bydleli u tety. Můj bratr nás se svými plány na odchod za hranice neseznamoval, nevšiml jsem si ani žádných příprav. Jednoho dne nám jednoduše oznámil, že odchází na Slovensko, odkud se pokusí dostat na západ. Teta jeho rozhodnutí brala vlastenecky a ani já jsem mu ho nerozmlouvala. Rozloučili jsme se v domnění, že se ještě setkáme. Kdo mohl tehdy vědět, že je to naše poslední shledání...*“

Ze Slovenska se František Šťastný dostal do Maďarska, kde byl však zatčen a uvězněn v proslulé věznici Citadele. Odtud se mu však podařilo uprchnout přes Jugoslávii a Sýrii do Francie. Na francouzském území se aktivně zapojil do bojů na Loire a Marň. Poté byl hromadným přesunem transportován do Anglie. Zde působil František Šťastný nejprve u brigádní

ambulace. Na svobodníka byl povýšen 1. února 1941, na desátníka 3. října 1941 a na četaře 28. května 1942. Mezitím studoval na univerzitě v Cardiffu a po zvládnutí angličtiny, kterou se musel naučit až na místě, studium medicíny dokončil, na doktora lékařských věd byl za účasti Edvarda Beneše slavnostně promován v červnu 1942. V době, kdy čekal na svůj transport do SSSR, pracoval ve skotské nemocnici v Glasgow, poté v Dorsetu. Roku 1943 úspěšně vykonal zkoušku na důstojníka zdravotní služby a byla mu udělena hodnost četaře aspiranta. Po celou dobu svého působení v Anglii byl aktivním členem Sokola a Slováckého krúžku v Anglii. František Šťastný v Anglii absolvoval parakurs, do něhož byli nabíráni především mladí muži, kteří měli být vysazeni nad územím protektorátu. A právě dr. Šťastný odešel spolu s dalšími doktory doplnit Československý armádní sbor do Sovětského svazu. V SSSR byl tehdy hodně mužů, kteří se přihlásili dobrovolně, chyběli však velcí důstojníci. Proto sem nakonec byli převáděni z Anglie. Díky tomu, že František prošel parakursem, byl jako lékař zařazen do 2. československé paradesantní brigády. Působil přímo u motorizovaného převážného oddílu a účastnil se bojů na Dukle, Zenkově, Zaržině či Roztoku, kde mimo funkce lékaře oddílu také pomáhal lékaři 1. praporu. V červenci 1944 byl tedy František Šťastný převelen a 14. července odjížděl přes Teherán do Baku v SSSR.

V říjnu 1944 se zapojil do bojů ve Slovenském národním povstání byl vysazen z letadla na letišti Tri Duby u Zvolena a jako lékař se zúčastnil přepadu nacistů u Dobré Nivy, obrany Hájníku a okolí Zvolena. Jakmile Němci obsadili Banskou Bystricu, přesunul se spolu s československými jednotkami a partyzány do hor. I přes hlad, mráz a vichřici odmítl nabídku slovenského partyzána, aby v civilním oděvu unikl na Moravu, a mimo neustálou lékařskou pomoc poskytovanou raněným na Prašivé také bojoval se samopalem v ruce. Když v listopadu 1944 přecházel Chabanec v Nízkých Tatrách, byla jeho jednotka obklíčena oddíly SS a zajata. Jednatřicetiletý František Šťastný byl surově mučen (prý mu byly vypíchuty oči, uřezáno přirození a na záda vyřezán odznak paradesantní brigády), zabit byl až ranou do týla. Od konce října 1944 však působily na Slovensku také německé jednotky složené z trestanců nebo německých národností. V prvním případě se jednalo o brigádu Dilenwanger složenou z vojenských osob trestaných pro kriminální delikty. Základnu této jednotky tvořili pytláci. Na Slovensku byla nasazena také 14. divize SS s názvem Galizien složená z ukrajinských dobrovolníků. Obě jednotky se dopouštěly zvláště po potlačení SNP zločinů na slovenských válečných zajatcích i na civilním obyvatelstvu. Je tedy možné, že mučení a smrt Františka Šťastného neměli na svědomí němečtí fašisté, ale právě tyto jednotky.

„*Během války jsme o Františkovi neměli žádné zprávy, ani zprostředkované. Po válce mi pak vojenská správa napsala, že se František zdržuje na Blízkém východě, čímž jsme byli uspokojeni. To bylo však v době, kdy byl už dávno mrtvý,“ vzpomíná Anička Šťastná. Když se občané města Luhačovic dozvěděli o Františkově smrti, byla 20. ledna 1946 uspořádána smuteční trýzna. Promluvil zde také spolubojovník v odboji, major jezdeckta Květoslav Prokeš, a pozůstalým byla předána vyznamenání.*“

MUDr. František Šťastný byl prezidentem Československé republiky vyznamenán in memoriam Československým válečným křížem a Československou medailí za chrabrost (1945), Dukelskou pamětní medailí (1959) a Pamětní medailí Slovenského národního povstání (1964). Roku 1967 byl na počest Františka Šťastného pojmenován jeden z luhačovických pramenů, dříve známý jako *Gejzír* a od r. 1979 se začal na jeho počest konat *Memoriál MUDr. Františka Šťastného* v orientačním běhu.

Od září roku 1942 probíhala na území protektorátu tzv. Akce E, jež měla být útokem na rozsáhlou síť zahraničního odboje. V jejím rámci byli zatýkáni všichni příbuzní osob, které působily jak v zahraničním odboji, tak v politické emigraci. Cílem bylo znemožnit napojení výsadkových skupin na domácí odboj. Františkova sestra Anička Šťastná byla v rámci Akce E zatčena a od září roku 1942 umístěna v internačním táboře ve Svatobořicích u Kyjova, kde strávila více než sedm měsíců. O svém zatčení Anička Šťastná vypráví:

„*V té době jsem byla zaměstnaná ve spojitelně. Jednoho dne se objevili nějakí lidé ve spojitelných dveřích a řekli, že mě na pár dní potřebují. Já jsem však již tušila, že se brzy nevrátím. Jakmile jsem si vzala pár osobních věcí, odjeli jsme do Svatobor. Zde jsem zažila ty nejhorší chvíle, období Vánoc pro mne bylo zvláště těžké. A jak se nakonec ukázalo, pobyt se z původních dvou dnů změnil na více než půl roku.*“

Když po této době přišli na celu, ve které nás spalo šest, a oznámili mi, že jsem byla propuštěna, nemohla jsem tomu nejprve uvěřit, byla jsem tak překvapená, že jsem sjela dolů z dvoupatrového kavalce až na zem. Na cestu domů jsem měla ušetřené nějaké peníze, ale na nádraží bylo mnoho hodných místních lidí. Když se dozvěděli, že odjíždím z tábora, dávali mi peníze. Přestože jsem jim říkala, že na cestu mám, nedali se odbýt.“

- Marcela Semelová, 4. ročník Gymnázia Zlín, Lesní čtvrť-

Stalo se před šedesáti lety

V květnu tohoto roku si připomínáme 60. výročí osvobození naší republiky. Přímých pamětníků okupace je ještě dost. Přibývá však mladší generace, pro kterou je život před 60 lety již jenom historií. Za 60 let došlo ve všech sférách našeho života k podstatným změnám. Změnil se celý způsob života, podstatně stoupla životní úroveň, změnily se postoje lidí. Život a zdraví si lidé vždy cenili. I hrdinové za války měli rádi život a šli na smrt s pevnou vírou, že jejich oběť je nutná pro lepší život jejich nejbližších. Přes 300 tisíc našich lidí, kteří ztratili své životy v době okupace a na konci válečných událostí varuje.

Kladná Žilín byla osvobozena rumunskými vojsky 1. května 1945. Osvobození předcházela řada událostí, které se zapsaly do historie naší obce. V únoru 1944 zemřeli při požáru a výbuchu na popáleniny dva naši mladí občané Ludmila Kafková a Bohumil Remeš. Šlo pravděpodobně o sabotážní akci ve zbrojovce v Bojkovicích. Další sabotáže způsobily požár a zničení sušiny na ovocné rodiny Kolářových a požár lesa v trati tzv. Bátorky. Na podzim odešlo několik občanů na pomoc Slovenskému národnímu povstání. Jeden z nich, Josef Másešník, se již nevrátil. Při leteckém souboji německých stíhaček s americkými bombardéry a stíhačkami došlo k poměrně vysokým ztrátám na životech amerických letců. Několik jich bylo zajato, jeden byl ukryván do konce války v Překovicích. Každodenní přelety angloamerických leteckých perutí znamenaly pro nás, školou povinné, odchod do protileteckých krytů. Na určitou dobu muselo být potom i vyučování přerušeno. Toto období jsem se svými vrstevníky prožíval ještě v dětství. Příčiny a souvislosti válečného konfliktu jsme chápali dětským pohledem. Největší technickou výzvozností té doby bylo pro nás radio na baterie. Byli jsme inspirováni partyzánským odbojem. Chtěli jsme mít také nějaké zbraně, střelivo, munici. Dařilo se nám je ukořistit zejména z polního skladu německé armády, který si zde vybudovala. Měli jsme dokonce svůj partyzánský štáb pod vedením partyzána Františka Mlčka, účastníka SNP. Nešlo ani tak o velení jako spíše o kročení našich vášní, které by mohly vést k neuváženým krokům. Po osvobození jsme tyto zásoby likvidovali způsobem, který pochopitelně nešel pozornosti úřadů, a muselo zasahovat i četnictvo. Bylo nařízeno odevzdávání získaných zbraní, střeliva a munice na obecní úřad. Tato munice se však stala osudnou pro tajemníka obecního úřadu Karla Váňu.

V březnu 1945 se pokračovalo v budování obranného ostavení započatého na podzim roku 1944 německou armádou. Byla vyhlášena pracovní povinnost i pro občany okolních obcí. Všechny práce se prováděly bez mechanizace. Obranný systém tvořily střelecké okopy, silniční zátarasy, protitankový příkop a stěna. Dominantou celého tohoto systému se stal kopec zvaný Vinohrady, ze kterého byla střelecký ovládána silnice před i za obcí a z těchto důvodů nebylo možné odstranit ani silniční zátarasy. Celý tento systém umocňovalo i to, že oba silniční mosty byly likvidovány. Proč německá armáda budovala takový obranný systém právě zde, není známo. Bylo jasné, že Hitlerovy dny se chýlí ke konci a že konec války je neodvratný. V březnu 1945 se v naší obci usadila německá zásobovací jednotka a zřídila zde polní sklad střeliva a munice. Vznikla povinnost pro mnohé občany ubytovat jejich vojáky a poskytnout ustájení a krmivo pro koně. Společné soužití s vojáky v těchto domácnostech bylo velmi problematické nejenom po stránce hygienické.

Každou noc odváželi vojáci koňmi plné vozy munice někam ke hranicím Slovenska. S blížící se frontou byla ke konci dubna zásobovací jednotka odvelena. Silnice v té době již byla plná ustupujících vojáků a vojenské techniky. Prvního května ráno byly likvidovány oba silniční mosty a postaveny silniční zátarasy. Při známé německé důslednosti zapomněli však zničit most mimo silnici, po které pak byla vedena obědžka. Překážkou rychlejšího postupu osvobozenekých jednotek se stal most pod vesnicí. Jejich zásobovací jednotka musela zůstat mimo dostřel za obcí Překovice. Oprava tohoto mostu byla ohrožována palbou německých kulometů.

Nedostatek munice a střeliva v přední linii řešilo velení tak, že z řad občanů, kteří pracovali na opravě mostu, si vybrali mladé lidi a ti pak nosili střelivo v pytlích na určená stanoviště. Bylo to na vzdálenost jednoho kilometru. Bylo to nejen vysilující, ale i dost nebezpečné. Zažili jsme však přitom nezapomenutelná dobrodružství. Mohli jsme sami vyzkoušet odpálení minometné střely. To už bylo něco jiného než hra na partyzány. O něco hůře dopadli naši starší kamarádi. Když odnášeli raněného vojáka na nosítkách, ten byl zasažen ještě do nohy. Jejich odvaha byla značně ořesena. Dobývání německých pozic se protáhlo do pozdních večerních hodin. Padlo při něm pět rumunských vojáků. Na místě smrti jednoho z nich stojí skromný a nenápadný pomník. Ztráty na německé straně nejsou známy. Jejich jednotky se stáhly, hrozilo jim obklíčení. V průběhu boje dopadlo z německé strany do obce několik dělostřeleckých granátů. Naštěstí mimo obytné domy. Celkové materiální škody však byly značné. Historie je plná paradoxů. Válka je všudypřítomná i v moderním světě. Není to tak dávno, co byla ukončena válka v Iráku. Stála oběti na lidských životech. Litovali jsme je. Vzpomeňme i padlých u nás. Všechny! Obětované životy jsou si rovny.

-Bedřich Rak, Kladná Žilín-

Víkend s aerobikem

O víkendu 9.-10. dubna bylo v okolí Sportovního centra Radostova rušno. Český svaz aerobiku ve spolupráci s klubem Zdena Zlín zde uspořádal Mistrovství ČR v aerobiku Aquila fitness 2005. Šesti až osmičlenná družstva soutěžila v kategoriích aerobik, aerobik step

a funky. Na tuto významnou akci dorazilo více než 500 dívek z třiatřiceti sportovních klubů z celé republiky.

Ve skupině od 11 do 13 let v kategorii aerobik zvítězila pražská Juniorská škola Ivy Farářové Domino, v kategorii funky klub Aerobik Dancers Kladno a v kategorii step Fitstudio Aerobiku Jany Boučkové ze Železného Brodu.

V juniorské skupině dívek ve věku od 14 do 16 let skončil na prvním místě v kategorii aerobik tým Aerobik Dancers Kladno, v kategorii funky zvítězil pražský tým Crazy Funk Sensations, v kategorii step brněnské Aerobik Centrum.

Luhačovické diabetologické dny 2005

V roce 1961 měli po přestávce dlouhých třinácti let čeští odborníci opět možnost zúčastnit se mezinárodního kongresu IDF v Ženevě. Z tehdejšího Československa se tohoto významného zasedání světových diabetologů tehdy aktivně zúčastnil předseda České internistické společnosti Lékařské společnosti J. E. Purkyně a přednostka interní kliniky Fakultní nemocnice Na Královských Vinohradech MUDr. Jiří Syllaba, DrSc., a přední slovenský vědec v oboru diabetologie, profesor experimentální patologie Lékařské fakulty Šafaříkovy univerzity v Košicích MUDr. Rudolf Korec, DrSc.

V Ženevě získali mnoho nových poznatků a informací z oboru a po mnoha letech se opět setkali s mnoha přáteli a dávnými spolupracovníky, kteří je po dlouhém období izolace inspirovali k novému přístupu k diagnostice a k terapii diabetu. Účastí na mezinárodním fóru si zvýšili i své národní profesní sebevědomí, neboť zjistili, že i po dobu odtržení od světové diabetologie česká a slovenská péče o diabetiky nijak nezaostala.

Nové poznatky ze Ženevy se přenášely do národních odborných společností, a proto se Syllaba s Korcem rozhodli svolat odborné sympozium o novinkách v péči o diabetiky i u nás. Příprava této akce trvala tři roky. Po volbě vhodných témat byly za místo konání vybrány Luhačovice.

V těchto lázních se už po několik let intenzivně věnovali léčbě diabetiků.

Odezva sympozia českých a slovenských lékařů o diabetu byla tak příznivá, že se tato původně úzká lékařská akce v dalších letech rozrostla ve významné kongresy s bohatou zahraniční účastí nejvýznamnějších odborníků. Za uplynulých čtyřicet let se značně změnila vědomost o této nemoci. V jejím výzkumu, diagnostice i léčbě se za tu dobu již vystřídal tři generace lékařů nejrůznějších profesí a z úzkého zaměření lékařů internistů se tato problematika rozrostla v širokou záležitost mezioborovou dalece překračující oblast medicíny.

Letos se čeští a slovenští diabetologové setkali ve dnech 20. - 23. dubna 2005 již po čtyřicáté první a opakovaně opět v Luhačovicích, aby zde bilancovali své úspěchy a nezdary nad vážnou civilizační nemocí - cukrovkou. Opět se jich v našich největších moravských lázních sešlo více než šest set, aby zde v maratónu přednášek a diskusí získali nové poznatky a vzájemně si předali své zkušenosti z oboru.

-M. Semelová-

SPORTOVNÍ CENTRUM
Radostova Luhačovice
informace:
Hradisko 1029
Luhačovice
tel/fax:
577 134 112
mobil:
777 683 991
web:
www.radostova.cz

Pravidelná cvičení:
Jazz+modern dance
Powerjoga
Karate JUTSU
Bodydystyling
SPINNING®

Informace a rezervace **SPINNING®** lekcí na tel. **731 491 064**,
nebo na recepci SC Radostova

Aktuálně:
7.5.2005

4. ročník sportovního víkendu ZAPA beton - ZAPA PARTA
sportovní hry skupiny ZAPA beton

každá neděle od 10:00 hod.
utkáni v házené žáků Slovan Luhačovice

každé úterý	18.00 - 19.00 hod.
každé úterý	19.00 - 20.00 hod.
každou středu	15.30 - 17.00 hod.
každou středu	19.30 - 20.30 hod.
každý den dle aktuálního rozvihu	

Společenská kronika

Vítáme mezi nás „nového občánka“

Rostislava Kudláčka, Kladná Žilín 8
Rodičům blahopřejme!

Výročí narození

Kliment Karlík	Luhačovice 86	86 let
Aloisie Vítková	Luhačovice 41	90 let
Helena Zichová	Luhačovice 907	86 let
Růžena Mlčková	Luhačovice 55	80 let
Ludmila Cívánová	Luhačovice 851	80 let
Antonie Dostálková	Luhačovice 279	80 let
Marie Ševčíková,	Kladná Žilín 92	80 let
Žofie Šoustková	Luhačovice 380	80 let
Božena Janská	Luhačovice 483	80 let
Erna Mítková	Luhačovice 1005	80 let
Antonie Sedláčková	Luhačovice 380	87 let
Marie Jindřichovská	Luhačovice 87	80 let

Srdečně blahopřejeme!

Úmrtí

Josef Kolář	Kladná Žilín 78	69 let
Antonie Zichová	Luhačovice 360	81 let
Bohumil Kyněra	Luhačovice 804	73 let
Svatoslav Janík	Luhačovice 958	43 let
Miroslav Vávra	Kladná Žilín 51	51 let

Všem pozostalým vyjadřujeme upřímnou soustrast!

Pokud nemáte zájem o zveřejnění ve společenské kronice, sdělte to prosím do redakce LN, tel. 577 133 980, nebo na matriku MěÚ Luhačovice.

Poděkování

Upřímné poděkování všem, kteří doprovodili dne 16. 4. mého manžela pana Svatoslava Janíka na jeho poslední cestě. Zároveň děkuji za slova útěchy a květinové dary. Jménem celé rodiny manžela.

Vzpomínka

Dne 11. 5. 2005 uplyne dlouhých devět let plných smutku, bolesti a vzpomínek, kdy nás navždy opustil pan Stanislav Mikulášek, můj drahý a obětavý manžel, starostlivý tatínek a dědeček. S láskou, úctou a vděčností stále vzpomínají manželka a děti s rodinami. Děkuje všem, kdo vzpomenu s námi.

KRONIKA

Vyprávění z obecní kroniky popisuje, jak vypadaly Luhačovice v minulosti. Záměrně jsou některé názvy zachovány v původní podobě.

O velkém nárůstu Luhačovic svědčí i sčítání lidu 1. prosince 1930. Podle stavu k 1. prosinci 1930 měly Luhačovice 2218 obyvatel, z nich 1077 mužů, 1141 žen, tedy o 64 žen více než mužů. Dne 16. února 1921 bylo v Luhačovicích 1754 obyvatel. Před světovou válkou bylo možné číst v novinách o povodních na řece Olšavě v luhačovském údolí. Bylo slyšet i humorné příběhy o tom, jak při povodních jezdili hosté na lázeňském náměstí na nábytku. Proto se již před válkou začalo se stavbou údolní přehrady nad Luhačovicemi, válka stavbu přerušila. Po válce stavba opět pokračovala. Ještě před dokončením stavby chodilo mnoho lázeňských hostů údolím na procházku na přehradu. Se zájmem pozorovali práce dělnictva, informovali se o různých věcech a mnozí z nich se nezapomněli vykoupat v bazénu pod tunelem, kde byla voda vždycky čistší než v přeplněné plovárně pod vodoléčebným ústavem. A holdovali nejenom vodě, ale i slunci a vzduchu na březích nad bazénem.

Sčítání lidu v Luhačovicích 1. prosince 1930

Počátkem prosince se konalo v Československé republice druhé sčítání lidu. Luhačovice byly rozděleny na dva sčítací obvody. Podle stavu 1. prosince 1930 mají Luhačovice 2218 obyvatel, z nich 1077 mužů, 1141 žen, tedy o 64 žen více než mužů. K národnosti české se přihlásilo 2209, k slovenské 3, k slovinské 1, k německé 5. Podle náboženství je 1973 římských katolíků, 154 příslušníků čs. církve, 13 evangelíků československých, 3 evangelíci a.v., 2 evangelíci reformovaní, 6 pravoslavných, 9 židů a 58 bez vyznání. Nejstarším obyvatelem byla 1. prosince 1930 stařenka M. Nesvadbová (narozena 1840), bydlící ve vesnici v domě č. 77, vdova po panském šafáři, pamětnice roboty.

Zajímavostí ze zápisů sčítacího komisaře:

Asi nebylo dobré, že státní statistický úřad rozhodl, že i v městech se bude sčítání provádět pomocí sčítacích archů, nikoliv popisných. (Popisné vyplňuje komisař, sčítací přednost domácnosti, komisař arch pouze prohlédne a doplní.)

Dům dětí a mládeže, Luhačovice, okres Zlín Zámek 76

763 26 Luhačovice, telefon: 577 131 686, e-mail: ddmluh@zlinedu.cz

Začalo jaro a krásné počasí láká děti k jízdě na kole. Ne všichni umí dobře jezdit, a tak se stávají často účastníky různých nehod. Abychom pomohli předcházet těmto nehodám, připravili jsme u nás v zámku ve spolupráci s Policií ČR pro žáky 4. tříd ZŠ Luhačovice a Dolní Lhota jízdy zručnosti. Děti si projely trasu plnou překážek, řešily dopravní testy a absolvovaly besedu s policisty. Několik dní nato proběhlo v zámku základní kolo dopravní soutěže mladých cyklistů Besip, kterého se zúčastnila družstva žáků ze ZŠ Luhačovice a Velký Ořechov. Vítězné družstvo postoupilo do dalšího kola v Malenovicích. Posledního dubna se na nádvoří zámku prohnaly čarodějnice a čarodějové, kteří oslavili na tajném místě svůj svátek. Jako každoročně si připravili kouzelný lektvar a čarodějnický řádili až do západu slunce.

Do letošního programu v rámci otevírání pramenů 2005 v pátek 6. 5. je zařazena ekologická akce ve spolupráci s TS Luhačovice a společností EKO-KOM Praha. Akce je určena pro základní a mateřskou školu, kde se děti a žáci dozvědí, jak bychom se měli chovat k prostředí, ve kterém žijeme. Hravou a soutěživou formou budou děti porovnat množství produkovaného odpadového materiálu z domácností, který nasbíraly v předem určeném čase.

Přehled připravovaných akcí na květen:

Š.O.F.L. (šikovných ogarů florbalová liga) - pravidelné pondělní zápasy 3. ročníku florbalové ligy se odehrávají ve Sportovním centru Radostova od 15.30 do 17.30 hodin.

DOPROVODNÉ AKCE PRO DĚTI A MLÁDEŽ PŘI ZAHÁJENÍ HLAVNÍ LÁZEŇSKÉ SEZÓNY OTEVÍRÁNÍ PRAMENŮ 6. - 8. května 2005:

Barevné dny pro žáky ZŠ Luhačovice ve spolupráci se společností EKO-KOM, POHÁDKA divadelní představení pro děti, sobotní pódiové vystoupení kroužků na Lázeňském náměstí.

ZÁJEZD DO ANGLIE 22. - 27. 5. 2005 - poznávací zájezd zaměřený na historii Londýna pro žáky ZŠ Luhačovice.

BAMBIRÁDA - sobota 28. května - celostátní přehlídka středisek volného času ve Zlíně. Vystoupení zájmových kroužků + doprovodný program pro návštěvníky akce.

PLATBA ZÁLOH NA LETNÍ TÁBORY ITÁLIE A RANCH ROVNÁ

Řádně přihlášení účastníci na letní pobytové tábory musí uhradit zálohu na svůj tábor. Rosolina Mare - záloha do 30. 5., Ranch Rovná - záloha do 16. 5. Termíny plateb jsou závazné!

Přehled připravovaných akcí v klubu K:

„Velká zámecká výstava“ - květen - výstava prací dětí z Klubu K a ze zájmových kroužků.

Zámecký turnášek v kulečnicku - 17. května 2005 - klubovna K2, poplatek 10,- Kč.

Kosmetika péče o ruce a nehty (malování obrázků na nehty) - 25. května 2005 v 15.00 hod., klubovna K1, posezení s kvalifikovanou kosmetičkou, přihlášky do 20. května 2005 osobně v zámku, nebo na tel. 737 166 809. Poplatek: 50,- Kč za provedení nehtové dekorace a poradenství.

Úterní zámecké kino

31. května 2005 od 15.30 hod. v klubovně K1 promítání filmu WAN HELSING.

Vstup zdarma. Film je určen pro děti od 5. třídy.

Upozorňujeme rodiče, že mohou ještě do 18. 5. 2005 přihlásit své děti na tyto letní tábory:

11. 7. - 15. 7. 2005 letní příměstský rytířský tábor, cena 100,- Kč/den

11. 7. - 15. 7. 2005 letní příměstský tábor florbalový camp, cena 500,- Kč

18. 7. - 24. 7. 2005 letní pobytový tábor, Ranch Rovná, cena 2.700,- Kč

15. 7. - 24. 7. 2005 letní pobytový tábor Itálie, cena 6.000 Kč

Bližší informace a přihlášky v DDM Luhačovice nebo na tel. 577 131 686

Kultura v lázních a ve městě

Jednou z nejkrásnějších budov v Luhačovicích je Lázeňské divadlo. Akciová společnost Lázně Luhačovice má jako jediné lázně v České republice výsadu vlastního divadla.

Přistěhovala jsem se do Luhačovic před dvěma lety. Zajímám se o nabídku kulturních pořadů ve městě a zamýšlím se nad využitím, výběrem kulturních pořadů a dramaturgií tohoto jedinečného divadla. Byla jsem je navštívit několikrát, ale na programu jsou stále ty nejpodřadnější kousky, které se nemohou nikde jinde uchytit. Jistě, repertoár je zdánlivě přizpůsobený vkusu lázeňských hostů, počítá se ale s tím nejpokleslejším vkusem. Do lázní však přijíždí mnoho vzdělaných lidí, kteří si stěžují na nedostatek kvalitní kulturní nabídky. A už vůbec se nepočítá s místními spoluobčany, dětmi a mládeží. Kromě divadelního festivalu tento kulturní stánek zeje prázdnouto skoro celý rok. A to je mi nejvíce líto. Paradoxem se stalo, že mým nejlepším kulturním zážitkem v Lázeňském divadle bylo folklórně-dramatické pásmo O lásce Malého Zálesí z Luhačovic.

Proto jsem navštívila kulturní referentku Lázní Luhačovice, a. s., paní Hrbáčovou a nabídla jí kulturní program- dramatický kroužek při DDM s lidovou loutkářskou hrou Don Šajn a hudební projekt mezinárodně uznávané zpěvačky a houslistky Ivy Bittové a hudebního tělesa Kumštýři z ochoty. Bohužel jsem se setkala s odmítavým postojem, i když jsem zdůraznila, že umělci se vzdávají honoráře. Rozčarována jsem odcházela s nepořízenou a nechápala jsem vůbec nic. Lázně mohly vydělat peníze, námaha žádná, stačilo odemknout dveře a zase za námi zamknout...

Svého plánu jsem se neminila vzdát, oslovila jsem ředitelku DDM Evu Tomalovou a vypověděla jsem jí o svém záměru uspořádat tuto akci, jen jsem nevěděla kde. Evu Tomalovou nabídka zaujala a za 5 minut byl pronajat sál kina Elektra a vše bylo dohodnuto. Následně přispěchali nadšení a dobrosrdeční lidé a nabízeli pomoc. Gábina Gergelová se ujala mohutné propagace, paní Jitka Marková darovala chybějící kostýmy, žákyně Iveta Koutná pomohla dramatickému kroužku s pohybovou stránkou představení. František Petrák poskytl vlastnoručně vyrobené loutkové divadlo a loutky. Pan Čermák zapůjčil divadelní efekty, pan Pavel Smýkal vše dokumentoval na videokameru a Tomáš Semela fotografoval. Pracovníci DDM se postarali o veškerou organizaci akce.

Všem jmenovaným bych chtěla co nejsrdečněji poděkovat, protože všichni ti lidé mne překvapili svou vstřícností, svým kladným postojem, obětavostí, elánem a chutí se na projektu podílet. Tyto velké maličkosti vnesly do společného díla výbornou atmosféru a radost z pospolitosti, kterou je dnes vidět jen málo. Výsledkem společné práce bylo naplněné kino, výborná organizace, kvalitní kulturní pořad a co je důležité, diváci si odnesli plno uměleckých zážitků a dobrou náladu z příjemné straveného odpoledne.

Já jsem teď už spokojená, protože vím, že dobrá kultura se v Luhačovicích dělat dá a lidé ji chtějí a vztah k dobré kultuře mají. Je tu spousta nadšených dětí, mládeže a dospělých, kteří se chtějí zapojit do kulturního dění ve svém městě. Bohužel se jen musím smířit s faktem, že krásná budova Lázeňského divadla dle zeje prázdnouto a nedůstojným zacházením. Ale co, alespoň někteří umělci mají honorář od akciové společnosti Lázně Luhačovice jistý, jinde by ho nedostali.

-Regina Bittová-

Loutkové divadlo ožilo

Několik posledních březnových kulturních událostí v Elektrě oslovilo a potěšilo velké množství návštěvníků. Po představení Naši furianti ochotníků z Komné a přehlídce čtrnácti dětských folklorních souborů zlínského okresu se během následujícího týdne Dům kultury Elektra v Luhačovicích opět zcela zaplnil, tentokrát díky aktivitě Domu dětí a mládeže. Pracovníci domu dětí pro jednu opustili prostory luhačovicického zámku a uvedli 26. března v kinosále Elektry zajímavé představení dramatického kroužku. Jeho vedoucí Regina Bittová po loňském představení Rusalky pod širým nebem v zákoutí zámekového parku znovu sáhla k české klasice a připravila s dětmi bizarní harlekinádu Don Šajn. Hostem dramatického kroužku bylo hudební sdružení Kumštýři z ochoty, které vystoupilo ve druhé části sobotního odpoledne.

Příběh Dona Šajna vychází ze středověké španělské pověsti. V sedmnáctém století byla tato pověst o chladnokrevném vrahu a svůdci žen zdramatizována a stala se oblíbenou hrou italské komedie dell'arte. Pro francouzské divadlo ji přepracoval Molière. Součástí repertoáru lidových loutkářů byl Don Šajn dlouho před slavnou pražskou premiérou Mozartovy opery Don Giovanni z roku 1787, zpracovávající stejný téma. Na pražské scéně byla uváděna pod názvy Dáblův boj, Don Juan, Mamotravný syn, Prostopášník potrestaný, Otcovrah, Dva ženichové a jedna nevěsta aj. Právě na texty moravského loutkáře Josefa Rumla z konce devatenáctého století navázala Regina Bittová. Text hry zkrátila do únosné délky, ale nezasahovala do podoby krásné obrozenecké češtiny. Výjimečnost nového představení spočívá v kombinaci živých herců a loutek. V zapůjčené kulise divadla Mehedaha představují dvě klasické marionety hlavní postavy - ukrutného Dona Šajna a neúnavného taškáře Kašpárka. Ostatní figury - Donnu Annu, Dona Filipa, Dona Pedra, Dona Avenzeze, ducha, poustevníka Unuse, čerty a další role ztvárňují živí herci v pestrých historizujících kostýmech, s pateticky afektovanou dikcí. Živí herci zde zastupují své dřevěné předobrazy, napodobují jejich trhaný pohyb a mechanickou gestikulaci. Představení tím získává další rovinu, klasické pojetí se prolíná s novotvarem. Ve všech těchto rolích se musel vystřídat mnohem menší počet herců, proto měl při představení každý z nich hned několik úkolů, které vyžadovaly velkou koncentraci a pohotovost. Poučná fraška o potrestaném hříšníkovi s dramatickými i romantickými prvky byla umocněna jejich přesvědčivými výkony. Nechyběly však ani takové scénické efekty jako střikající krev, kouř a plameny. To vše harmonicky doplňovalo výtvarně pojatý celek loutkového divadla.

Valná hromada TJ Sokol Luhačovice

I v dnešní době sokolské tradice žijí a dokáží oslovit všechny skupiny občanů.

„Důkazem toho, že i dnešní členové v díle svých předků v Luhačovicích zdárně pokračují, je udělení Pamětního listu Ladislava Váchy k 95. výročí založení a veřejné činnosti Jednoty sokolské v Luhačovicích od Sokolské župy Komenského“, řekl 17. března v úvodu valné hromady starosta TJ Sokol Luhačovice Petr Mikulec, když hodnotil rok 2004.

TJ Sokol je respektovanou organizací a není možné nevzpomenout tradici šibřinek, ojedinělé události uspořádané již po šedesáté páté. Výrazně se začíná do podvědomí veřejnosti zapisovat i Mikulášský sportovní den. V sokolovně se postupně rozvíjí nová kulturní aktivita - besedy u cimbálu.

V dnešní době má TJ Sokol 188 členů a jejich počet stále stoupá, zejména mezi mládeží. Připravuje se vznik nového oddílu sálové kopané, zájemci o tento sport se mohou hlásit u Roberta Kolaříka. Sportovní činnost TJ Sokol je zaměřena jak na všestrannost, pravidelná cvičení žen, tak také na činnost oddílů kuželek a házené.

V rámci sokolské všestrannosti cvičí pravidelně v sokolovně, ve sportovní hale či v tělocvičně ZŠ každý týden více než 100 žen a dívek.

Oddíl házené má v současné době 45 členů. V mistrovských soutěžích jej reprezentuje družstvo mladších žáků. Družstvo mladších žáček se dosud potýká s nedostatkem hráček. Děti ročníků 1993 - 1995 navštěvují zájmový kroužek zaměřený na házenou při Základní škole v Luhačovicích.

Oddíl kuželek má 68 dospělých členů, 6 dorostenců a 11 žáků. V mistrovských soutěžích má oddíl zapojeno 7 mužstev:

„A“ družstvo mužů I. celostátní liga (I.KLM), „B“ družstvo mužů (III.liga (III. KLM), „C“ družstvo mužů (Krajský přebor Zlínského kraje), „D“ družstvo mužů (Krajský přebor Zlínského kraje), „E“ družstvo žen (Krajská soutěž), „A“ družstvo dorostu (I. celostátní liga), „B“ družstvo dorostu (Krajská soutěž).

V soutěžním ročníku 2003/2004 se „A“ družstvo mužů (I. liga) umístilo na pěkném 5. místě, což byl vzhledem k oslabení kádru velmi pěkný výsledek. Hráč Jiří Kudláček byl zařazen do širšího kádru reprezentace ČR. V současné době je mužstvo na 10. místě. „A“ družstvo dorostu (I. celostátní liga) skončilo v soutěžním ročníku 2003/2004 na třetím místě. Nejvýraznější úspěch v historii oddílu dosáhl Petr Plášek, který zvítězil na mistrovství republiky jednotlivců. Jiří Kolář svým pátým místem na MR rovněž nezklamal. Nelze zapomenout ani na kuželkářskou ligu amatérů, ve které se schází téměř 150 amatérských hráčů kuželek, mimo to oddíl kuželek pořádá ještě vánoční turnaj rodinných dvojic a majový turnaj žen.

„Život naší jednoty touto valnou hromadou nekončí, naopak je nutné neustále připomínat našim členům, že členství vyžaduje určitou zodpovědnost a plnění povinností členů vůči jednotě. Nesmíme dopustit, abychom sklouzili do určitého konzumního přístupu k hodnotám, které nám zanechali naši předchůdci“, řekl starosta Sokola závěrem.

Výkonný výbor TJ Sokol děkuje svým členům za hojnou účast na valné hromadě, dále chce poděkovat sponzorům za finanční dary, především městu Luhačovice.

Loutkové divadlo vytvořilo v kinosále atmosféru útulného obývací pokoje nebo spíše obrozeneckého salonu, která se přenesla i do druhé části programu. Muzikanti navázali na náladu divadelního představení a od prvního tónu si získali diváky, včetně těch nejmenších neposedů.

Kumštýři z ochoty, to je dobrovolné hudební sdružení neprofesionálních muzikantů z Brna a okolí, kteří se o nedělich scházejí doma a sobě pro radost muziciují. Patří k nim Zuzana Brázdová (violoncello), Jarmila Janičková (klavír, zpěv), Viktor Slaviček (sopránový saxofon, zpěv), hráčka na flétnu a Antonín Fajt (djembe, rytmické nástroje). Kumštýři z ochoty vyhledávají v archívech renesanční a barokní skladby, většinou od anonymních autorů. Tyto skladby prezentují s respektem ke staré hudbě a autentickému zvuku. Koncertování není prioritou těchto muzikantů, ale spíše zpestřením podomáckých produkcí. Jejich hostem byla mezinárodně uznávaná osobnost, fenomenální zpěvačka a houslistka Iva Bittová, která v posledních letech vystupuje více v zahraničí než doma. Přesto se z lásky ke staré hudbě podřídila podmínkám komorního orchestru a klasické houslové hry. V zájmu luhačovicického koncertu se z originální sólistky stala pokornou členkou hudebního sdružení. Působila uvolněně a bylo zřejmé, že se ve společnosti těchto milovníků hudby dobře baví. S ní se bavili i diváci. Co na tom, že některou skladbu bylo nutno začít hrát znovu od začátku, protože se muzikanti občas ztratili v nepřehledných repetičích, co na tom, že mladického hráče na rytmické nástroje na chvíli ochromila tréma natolik, že se svého nástroje téměř nedotýkal... Držice se zásady, že v hudbě není umění společně začít, ale naopak společně skončit, dělali maximum pro to, aby si svoji hru užili. Překážkou nebyla ani nehraná plachost a hrdinské odhodlání flétnistky, která si nepála zveřejnit své jméno a podobu a skrývala po celou dobu vystoupení tvář za notami. Vtipné repliky Zuzany Brázdové, která se s nadhledem ujala průvodního slova, odbouraly poslední zábrany diváků a umocnily náladu v hledišti. Z kina odcházeli všichni s dobrým pocitem, že sváteční odpoledne nepromarnili úklidem nebo třeba televizní estrádou.

Na propagaci představení Don Šajn se podíleli studenti grafického oboru SUPŠ Uherské Hradiště. Pod vedením F. Petrky vytvořili v rámci výtvarné přípravy dvanáct originálních barevných plakátů. Jejich výtvarné různé pojetí upoutávky za výlohami obchodů oživily týden před koncertem hlavní Masarykovu ulici v Luhačovicích a dodaly nový rozměr velikonoční výzdobě. Několik autorek plakátů se přijelo podívat také na sobotní program. Určité cesty nelitovaly. Navíc byla jejich díla jedinou hmotnou odměnou, kterou si hostující umělci odnesli kromě potlesku a nadšeného ohlasu diváků.

-Blanka Petrková-

Městské informační středisko Luhainfo, Luhačovice, Masarykova 950

KAM V LUHAČOVICÍCH

5/2005

Kulturní porady / kino / divadlo / koncerty / výstavy / sport / výlety do okolí / tanec

Tel. / Fax 577 133 980 e-mail: luhainfo1@mesto.luhacovice.cz

Dům kultury Elektra

www.mdkelektra.cz

Předprodej inf. kancelář Luhainfo

Tel. 577 131 104

Lázeňské divadlo

www.lazneluhacovice.cz

Předprodej CA Luhanka,

Tel. 577 132 145

Úterý	3. 5.	19.30	Lázeňské divadlo Kouzelný svět operety a muzikálu
Čtvrtek	5. 5.	19.00	Sál Kulturního domu Elektra Taneční zábava / Vičnovjanka
Pátek - neděle	6. - 8. 5.		Slavnostní zahájení hlavní lázeňské sezóny Otevírání pramenů
Sobota	7. 5.	19.30	Sál Kulturního domu Elektra Věra Martinová a Josef Mladý
Úterý	10. 5.	19.00	Sál Kulturního domu Elektra SURF / Eva a Vašek
Úterý	10. 5.	19.30	Lázeňské divadlo Svět na prknech
Čtvrtek	12. 5.	19.00	Sál Kulturního domu Elektra Taneční večer / Straňanka
Čtvrtek	12. 5.	19.30	Lázeňské divadlo Láska v operetě a muzikálu
Sobota	14. 5.	19.30	Sál Kulturního domu Elektra Luhačovice - město zdraví a módy
Úterý	17. 5.	19.30	Lázeňské divadlo Neřesti a ctnosti Pavla Nováka
Středa	18. 5.	8.30, 10.00	Kinosál Domu kultury Elektra Divadlo / „O Nebojsovi“
Středa	18. 5.	19.30	Lázeňské divadlo Vystoupení žáků ZUŠ
Pátek	20. 5.	19.00	Lázeňské divadlo „V šachu“
Úterý	24. 5.	19.30	Lázeňské divadlo „Vrabčák, který doletěl do nebe“
Čtvrtek	26. 5.	19.30	Lázeňské divadlo Vystoupení žáků ZUŠ
Pátek	27. 5.	19.30	Sál Kulturního domu Elektra Večer sborového zpěvu
Sobota	28. 5.	19.00	Lázeňské divadlo Večer plný evergreenů
Sobota	28. 5.	19.30	Lázeňské divadlo Love songs
Pondělí	30. 5.	19.30	Sál Kulturního domu Elektra Vladimír Hron / Abeceda hvězd 2

KINO ELEKTRA / květen

Neděle	1. 5.	19.30	Krev zmizelého
Středa	4. 5.	19.30	Můj učitel Ibrahim / Filmový klub
Čtvrtek	5. 5.	19.30	Fantom opery
Pátek	6. 5.	19.30	Fantom opery
Pátek	6. 5.	16.00	Ptačí svět
Sobota	7. 5.	16.00	Nefříukej veverko / Bijásek
Sobota	7. 5.	19.30	Nenávist
Neděle	8. 5.	19.30	Nenávist
Středa	11. 5.	19.30	5 x 2 / Filmový klub
Čtvrtek	12. 5.	19.30	Paparazzi
Pátek	13. 5.	19.30	Paparazzi
Sobota	14. 5.	16.00	Roboti
Neděle	15. 5.	19.30	Roboti
Sobota	14. 5.	19.30	Skřítek
Neděle	15. 5.	16.00	Skřítek
Středa	18. 5.	19.30	Hlas moře / Filmový klub
Čtvrtek	19. 5.	19.30	Jeho fotr, to je lotr
Pátek	20. 5.	19.30	Jeho fotr, to je lotr
Sobota	21. 5.	16.00	Úžasňákovi / Bijásek
Sobota	21. 5.	19.30	Příběhy obyčejného šílenství
Neděle	22. 5.	19.30	Příběhy obyčejného šílenství
Středa	25. 5.	19.30	Život je zázrak / Filmový klub
Čtvrtek	26. 5.	19.30	Hra na schovávanou
Pátek	27. 5.	19.30	Hra na schovávanou
Sobota	28. 5.	19.30	Arsene Lupin - zloděj gentleman
Neděle	29. 5.	19.30	Arsene Lupin - zloděj gentleman

Galerie Elektra

3. 5. 29. 5. Výstava dětských prací / ZUŠ
Luhačovice

Oznámení Českého statistického úřadu

Od 9. 4. do 22. 5. 2005 bude ČSÚ provádět v náhodně vybraných domácnostech výběrové zjišťování s názvem ŽIVOTNÍ PODMÍNKY 2005 (SILC).

Ve všech fázích zpracování bude zajištěna anonymita poskytnutých údajů. Pracovníci provádějící zjišťování se prokáží příslušným pověřením ČSÚ a svým občanským průkazem. V Luhačovicích budou tuto činnost provádět pan J. Šuranský a paní L. Šuranská